

Toimenpideoite TPA 64/2024 vp

Johanna Ojala-Niemelä sd ym.

Toimenpideoite Länsi-Pohjan sairaalan ympärivuorokautisen yhteispäivystyksen turvaamiseksi

Eduskunnalle

Kemin Länsi-Pohjan sairaalan ympärivuorokautinen yhteispäivystys on sote-uudistuksen säätämisen yhteydessä turvattu erikseen eduskunnan lausuman pohjalta. Ajatuksena on myös ollut, että hyvinvointialueet voivat itsehallintonsa ja voimassa olevan lainsäädännön puitteissa järjestää ja organisoida päivystystoimintansa päättämällään tavalla. Nyt kuitenkin hallitus vie Länsi-Pohjasta laajan päivystyksen ja hyvinvointialueilta vallan päättää sairaaloiden työnjaosta itsehallintonsa puitteissa.

Hallituksen eduskunnalle antama hallituksen esitys sairaala- ja päivystysverkon karsimiseksi (HE 149/2024 vp) aiheuttaa monia muutoksia Lapin hyvinvointialueen suunnitelmiin ja Länsi-Pohjan yöpäivystykseen. Lapin hyvinvointialue on rakentanut määrätietoisesti yhden sairaalan mallia, jolla on kaksi toimipistettä: Rovaniemellä ja Kemissä. Tässä mallissa toimenpiteisiin olisi yksi jono, ja leikkaus suoritettaisiin kulloinkin siinä toimipisteessä, jossa olisi kapasiteettia ja johon asiakas pääsisi nopeimmin.

Nyt hallitus keskittää raskaan kirurgian leikkaukset Rovaniemelle. Kemissä voi jatkossa 1.10.2026 alkaen suorittaa vain päiväkirurgiaa ja lyhytjälkihoitoista kirurgiaa. Tämä edellyttää Rovaniemen päässä uusia investointeja 30-paikkaiseen vuodeosastoon ja kahteen leikkaussaliin, kun puolestaan Kemiin jää tyhjää kapasiteettia, mikä ei ole tehokasta tilojen ja resurssien käyttöä.

Kemin sairaala voi ylläpitää ympärivuorokautista päivystystä tai erikoissairaanhoidon rajattua päivystystä joltain erikoisalalta, mutta ei monierikoisalaista ympärivuorokautista päivystystä eikä synnytyksiä. Tekonivelleikkauksia ei saisi jatkossa tehdä Kemissä lainkaan, paitsi tietyin ehdoin siirtymäaikana 30.6.2028 saakka.

Hallituksen esitys vaikeuttaa henkilöstön rekrytointia, ja riskinä on, että hoitojonot kasvavat siirtymäaikana. Esityksessä on kuvattu Kemin ja Savonlinnan sairaaloiden ja alueiden erityispiirteitä, mutta ei ole uskottavasti pystytty perustelemaan, miksi Länsi-Pohjan sairaalan toimintaa supistetaan rajusti. Esitys ei kunnioita hyvinvointialueiden itsehallintoa ja päätösvaltaa palveluverkon järjestämiseksi alueen lähtökohdista käsin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Toimenpidealoite TPA 64/2024 vp

*että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin Länsi-Pohjan sairaalan ympärivuorokautisen yhteis-
päivystyksen turvaamiseksi.*

Helsingissä 17.10.2024

Johanna Ojala-Niemelä sd
Mika Riipi kesk